

Sygn. akt V CZ 94/18

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa Gminy O.

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...]

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 31 stycznia 2019 r.,

zażalenia pozwanego na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 lipca 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i pozostawia rozstrzygnięcie
o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu
kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 lipca 2018 r. Sąd Apelacyjny w [...] uchylił wyrok Sądu Okręgowego we W. z dnia 7 kwietnia 2016 r., którym oddalono powództwo Gminy O. przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...] o zapłatę. Sąd Apelacyjny uznał, że doszło do nierozpoznania przez Sąd Okręgowy istoty sprawy, a także zachodzi podstawa do przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. W ocenie Sądu Apelacyjnego wynika to z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2018 r., który uchylił poprzedni wyrok Sądu Apelacyjnego w tej sprawie oddalający apelację strony powodowej i przekazał temu sądowi sprawę do rozpoznania. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, ponownie rozpoznającego sprawę zachodzi konieczność uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu sądowi, gdyż prowadzenie postępowania przed Sądem Apelacyjnym w zakresie wskazanym przez Sąd Najwyższy pozbawiło by strony instancji sądowej.

Zażalenie na to postanowienie wniósł pozwany Skarb Państwa i zażądał uchylenia postanowienia w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Trafny jest zarzut pozwanego, że doszło do naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 386 § 4 k.p.c. Nie można przyjąć, aby doszło do nierozpoznania istoty sprawy przez Sąd pierwszej instancji, ani też nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. W szczególności wniosek taki nie wynika z uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2018 r. o uchyleniu i przekazaniu sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Powód dochodzi od pozwanego zapłaty określonej kwoty pieniężnej tytułem kosztów, jakie poniósł w związku z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji publicznej, a które nie zostały pokryte otrzymaną od pozwanego dotacją celową. Zarówno Sąd pierwszej jak i drugiej instancji uznał, że powód nie sprostął ciężarowi dowodu i nie wykazał, iż w rzeczywistości poniósł koszty,

o których zwrot wystąpił. Na skutek skargi kasacyjnej powoda Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego przyjmując, że choć faktycznie powód nie udowodnił w pełni swojego roszczenia to, celem uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania było umożliwienie skarżącemu przedłożenia stosownych dowodów na twierdzone okoliczności, Jak wskazał Sąd Najwyższy „chodzi o możliwość wykazania tych okoliczności, w oparciu o posiadane dokumenty, przykładowo, o informacje opisowe z wykonania budżetu przez skarżącego za poszczególne półrocza oraz sprawozdania opisowe z rocznego jego wykonania za poszczególne lata. Z tych dokumentów powinno wynikać, że przekazana dotacja na zadania zlecone okazała niewystarczająca w stosunku do ich zakresu”. Dlatego celem uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Najwyższy było jedynie umożliwienie powodowi uzupełnienia materiału dowodowego, przez dopuszczenie do zaprezentowania określonych dokumentów, a nie przeprowadzenie postępowania dowodowego w całości. Nie można zaś mówić o nierozpoznaniu istoty sprawy, skoro sprawa, co podkreślił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 stycznia 2018 r., była rozpoznawana w ramach zgłoszonego roszczenia powoda opartego na podstawie art. 49 ust. 6 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1453 ze zm.), a do oddalenia doszło z powodu niesprostania ciężarowi dowodu.

Trzeba podkreślić, że Sąd Najwyższy rozpoznający skargę kasacyjną zgodnie z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. jest uprawniony do uchylenia nie tylko wyroku sądu drugiej instancji, ale także sądu pierwszej instancji i do przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania. W postanowieniu z 18 stycznia 2018 r. Sąd Najwyższy uznał potrzebę uchylenia jedynie wyroku Sądu drugiej instancji i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania. Uchylenie przez Sąd drugiej instancji wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie mu sprawy do ponownego rozpoznania wymagałoby zatem wykazania, że w toku postępowania apelacyjnego ujawniły się nowe okoliczności wskazujące na zaistnienie przesłanek określonych w art. 386 § 4 k.p.c., które nie były znane Sądowi Najwyższemu rozpoznającemu skargę kasacyjną. Tak jednak nie było, gdyż Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku przyczyny uchylenia dopatrywał się w treści uzasadnienia postanowienia

Sądu Najwyższego, do którego strona powodowa się dostosowała przedstawiając dokumentację dla uzasadnienia dochodzonego roszczenia. Uchylenie w takim wypadku zaskarżonego wyroku przez Sąd Apelacyjny z powołaniem się na art. 386 § 4 k.p.c. było nieprawidłowe.

W tej sytuacji należało orzec, jak w sentencji (art. 398¹⁵ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).